

## สาระน่ารู้

# รู้หรือไม่ว่า พรบ.อบต. ฉบับใหม่ ลดจำนวน ส.อบต. เหลือหมู่บ้านละ 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแก

วันศุกร์ที่ 15 มกราคม 2564

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ตัดสินใจเลือกผู้แทนของตน เขาไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น มีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาการเงินและการคลัง ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ และบทบัญญัติของกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก มีขนาดเล็กและอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท ซึ่งจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เพื่อดูแลและจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนในหมู่บ้านตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล

### ● ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นได้มาอย่างไร?

รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.) และสมาชิกสภาท้องถิ่น (ส.อบต.) เป็นผู้ทำหน้าที่ในการดำเนินการ โดยทั้งนายก อบต. และ ส.อบต. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ดังนั้นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกบุคคลเข้าไปทำหน้าที่แทนเราทั้งในด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งก่อนตัดสินใจเลือกตั้งจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์และนำมาซึ่งความเจริญและสามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

สำหรับการได้มาซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น นั้น นายก อบต. และ ส.อบต. มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยมีที่มา ดังนี้

- นายก อบต. ใช้เขตตำบลเป็นเขตเลือกตั้ง
- ส.อบต. ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่หมู่บ้านใดมีราษฎรไม่ถึง 25 คน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกัน และรวมกันแล้วมีราษฎรถึง 25 คน เป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน

### ● สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนเท่าใด?

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน เขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ละ 1 คน

หาก อบต. ใดมีเขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ไม่ถึง 6 เขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ให้สภา อบต. นั้น ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 6 คน โดย

ถ้ามี 1 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. 6 คน

ถ้ามี 2 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 3 คน

ถ้ามี 3 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 2 คน

ถ้ามี 4 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 1 คนก่อนแล้วเพิ่มให้เขตเลือกตั้งที่มีจำนวนราษฎรมากที่สุด 2 เขตเลือกตั้งแรกเขตเลือกตั้งละ 1 คน

ถ้ามี 5 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้เขตเลือกตั้งละ 1 คน และเพิ่มให้เขตเลือกตั้งที่มีจำนวนราษฎรมากที่สุดอีก 1 คน

● นายก อบต. และ ส.อบต. มีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี?

· นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ ในกรณีดำรงตำแหน่งไม่ครบ 4 ปี ก็ให้ถือว่าเป็น 1 วาระและเมื่อได้ดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปีนับแต่วันพ้นตำแหน่ง

· ส่วนอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

● นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่อะไร?

กำหนดนโยบายให้ไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการ อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีปลัด อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง อบต. และรองนายก อบต. และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของ อบต. ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่นายก อบต. มอบหมาย

● คุณสมบัติของผู้สมัครนายก อบต. และ ส.อบต. มีอะไรบ้าง?

1. สัญชาติไทยโดยการเกิด

2. อายุของผู้สมัครนายก อบต. และ ส.อบต. ดังนี้

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

ส่วนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

3. มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

4. คุณสมบัติอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกำหนด ได้แก่ เรื่องวุฒิการศึกษาของผู้สมัครผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วน ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็น

สมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่ได้กำหนดว่าต้องจบการศึกษาหรือประสบการณ์การทำงานในระดับใด

● ลักษณะต้องห้ามของผู้รับสมัครเป็นนายก อบต. และ ส.อบต. มีอะไรบ้าง?

บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง มีดังนี้

1. ตติยาเสพติดให้โทษ

2. เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย หุจريت

3. เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

4. ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เป็นภิกษุสมณะ นักรบพรต หรือนักบวช, อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง และเป็นผู้วิกลจริตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

5. อยู่ระหว่างถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราว(ใบส้ม) หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ใบดำ )
6. ถูกจำคุกหรือคุมขังโดยหมายของศาล
7. เคยถูกจำคุกและพ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้งยกเว้นความผิดประมาทหรือลหุโทษ
8. เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำ ทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
9. เคยถูกศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งอันถึงที่สุดให้ยึดทรัพย์สินของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
10. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ได้แก่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในราชการ หรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำ โดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออกหรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือ เจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์ และกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน
11. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าทุจริตการเลือกตั้ง
12. เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
13. เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
14. เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
15. เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
16. อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
17. เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่า ร่ำรวยผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
18. ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตาม พรบ.การเลือกตั้งท้องถิ่น โดยพ้นโทษยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
19. เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมาย มายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
20. อยู่ระหว่างถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
21. เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และจนมายังไม่ถึง 5 ปี นับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง
22. เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
23. เคยพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่ กระทำ หรือจะกระทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการต่างตอบแทน หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกันและยังไม่พ้น 5 ปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
24. เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติดังกล่าวของรัฐมนตรีก่อนเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงและยังไม่พ้น 5 ปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
25. เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะทอดทิ้ง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือปฏิบัติ

ไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ หรือประพฤติน่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ ศักดิ์ศรีตำแหน่ง หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแก่ราชการและยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง

26. ลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

● ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.อบต. และ นายก อบต. ต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีหรือไม่ อย่างไร?

ต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเวลาติดต่อกัน 3 ปี นับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง หากเป็นผู้ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ ต้องทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีพร้อมทั้งสาเหตุแห่งการไม่ได้เสียภาษีไว้ด้วย

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฉบับแก้ไขใหม่ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ จาก พรบ. ฉบับเดิมหลายอย่าง โดยเฉพาะจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และมี ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดย ได้ยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์คือ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคม ที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจาย อำนาจสู่ท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท องค์การบริหารส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบ ประชาธิปไตย

องค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีส่วนสำคัญยิ่งในการทำให้ประชาชนใน ชนบทได้มีโอกาสในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ต้องการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นมากขึ้น

เมื่อมีองค์การบริหารส่วนตำบล ก็ต้องมีโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดย โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีสมาชิกสภาจากการเลือกตั้งของประชาชน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่ง มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแยกจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 หมู่บ้าน ให้หมู่บ้านนั้นเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน และในกรณีที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 3 คน โดยทำหน้าที่ดังนี้ .

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎหมาย ระเบียบ และ ข้อบังคับของทางราชการ
4. เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขาธิการสภา อบต.
5. รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบ รายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ ทุกปี

6. ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองคการบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

7. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้

8. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

แต่ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 นี้ ได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญจากพรบ. ฉบับเดิมหลายอย่าง โดยเฉพาะสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดให้ ...

"...จำนวนสมาชิก อบต. เหลือเพียงหมู่บ้านละ 1 คน โดยให้เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง หากหมู่บ้านใดมีราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรไม่ถึง 25 คน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกัน หาก อบต. ไต มีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน หากมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน หากมี 3 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน หากมี 4 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 1 คน และ 2 หมู่บ้านที่มีประชากรมากเพิ่มอีกหมู่บ้านละ 1 คน และหากมี 5 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 1 คน และอีก 1 หมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุดเพิ่มอีก 1 คน

นอกจากนี้ ยังได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามและการกระทำการอันต้องห้าม ของสมาชิก อบต. และนายก อบต.

· นายก อบต. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง

· นายกองคการบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งแต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

· ในกรณีที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือเป็นหนึ่ง วาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

· ผู้บริหาร อบต. ต้องไม่ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐ และเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือ กิจการที่กระทำกับหรือให้แก่ อบต. นั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่ อบท. อื่น และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นตามกฎหมายเลือกตั้งฯ

อำนาจหน้าที่และประเภทรายจ่ายของ อบต.

· กำหนดให้ อบต. มีอำนาจหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจรฯ

· กำหนดให้ อบต. มีอำนาจหน้าที่จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

· กำหนดให้ อบต. จะนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นจะกระทำมิได้ ยกเว้นที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือฯ

· บทเฉพาะกาลกำหนดคุ้มครองการจ่ายเงินของ อบต. ที่จ่ายไปโดยสุจริตและมีหนังสือสั่งการ หรือระเบียบ มท. กำหนด

การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ตัดสินใจเลือกผู้แทนของตน เขาไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น มีอิสระ

ในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาการเงินและการคลัง ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ และบทบัญญัติของกฎหมาย

องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก มีขนาดเล็กและอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท ซึ่งจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย เพื่อดูแลและจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนในหมู่บ้านตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล

● ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นได้มาอย่างไร?

รัฐธรรมนูญฉบับปี 2560 บัญญัติให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมีผู้บริหารท้องถิ่น (นายก อบต.) และสมาชิกสภาท้องถิ่น (ส.อบต.) เป็นผู้ทำหน้าที่ในการดำเนินการ โดยทั้งนายก อบต. และ ส.อบต. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ดังนั้น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกบุคคลเข้าไปทำหน้าที่แทนเราทั้งในด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งก่อนตัดสินใจเลือกตั้งต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์และนำมาซึ่งความเจริญและสามารถแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน

สำหรับการได้มาซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น นั้น นายก อบต. และ ส.อบต. มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยมีที่มา ดังนี้

- นายก อบต. ใช้เขตตำบลเป็นเขตเลือกตั้ง
- ส.อบต. ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่หมู่บ้านใดมีราษฎรไม่ถึง 25 คน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกัน และรวมกันแล้วมีราษฎรถึง 25 คน เป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน

● สภาองค์กรบริหารส่วนตำบลมีจำนวนเท่าใด?

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 กำหนดให้สภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน เขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ละ 1 คน

หาก อบต. ใดมีเขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ไม่ถึง 6 เขตเลือกตั้ง (หมู่บ้าน) ให้สภา อบต. นั้น ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 6 คน โดย

ถ้ามี 1 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. 6 คน

ถ้ามี 2 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 3 คน

ถ้ามี 3 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 2 คน

ถ้ามี 4 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้ เขตเลือกตั้งละ 1 คนก่อนแล้วเพิ่มให้เขตเลือกตั้งที่มีจำนวนราษฎรมากที่สุด 2 เขตเลือกตั้งแรกเขตเลือกตั้งละ 1 คน

ถ้ามี 5 เขตเลือกตั้ง ให้มี ส.อบต. ได้เขตเลือกตั้งละ 1 คน และเพิ่มให้เขตเลือกตั้งที่มีจำนวนราษฎรมากที่สุดอีก 1 คน

● นายก อบต. และ ส.อบต. มีวาระการดำรงตำแหน่งกี่ปี?

· นายกองค์กรบริหารส่วนตำบล มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ ในกรณีดำรงตำแหน่งไม่ครบ 4 ปี ก็ให้ถือว่าเป็น 1 วาระและเมื่อได้ดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปีนับแต่วันพ้นตำแหน่ง

· ส่วนอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

● นายองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่อะไร?

กำหนดนโยบายให้ไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการ อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ข้อบังคับของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยมีปลัด อบต. เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง อบต. และรองนายก อบต. และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของ อบต. ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือตามที่นายก อบต. มอบหมาย

● คุณสมบัติของผู้สมัครนายก อบต. และ ส.อบต. มีอะไรบ้าง?

1. สัญชาติไทยโดยการเกิด

2. อายุของผู้สมัครนายก อบต. และ ส.อบต. ดังนี้

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

ส่วนผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

3. มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

4. คุณสมบัติอื่นตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกำหนด ได้แก่ เรื่องวุฒิการศึกษาของผู้สมัครผู้บริหารท้องถิ่น ดังนี้

ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

สำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่ได้กำหนดว่าต้องจบการศึกษาหรือประสบการณ์การทำงานในระดับใด

● ลักษณะต้องห้ามของผู้รับสมัครเป็นนายก อบต. และ ส.อบต. มีอะไรบ้าง?

บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง มีดังนี้

1. ดิถยาเสพติดให้โทษ

2. เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย หุจริต

3. เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

4. ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เป็นภิกษุสมณะ นักรบพรต หรือนักบวช, อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง และเป็นผู้วิกลจริตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

5. อยู่ระหว่างถูกระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งชั่วคราว(ใบส้ม) หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง (ใบดำ )

6. ถูกจำคุกหรือคุมขังโดยหมายของศาล

7. เคยถูกจำคุกและพ้นโทษมาแล้วยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้งยกเว้นความผิดประมาทหรือลหุโทษ

8. เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำความทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

9. เคยถูกศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งอันถึงที่สุดให้ยึดทรัพย์เป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

10. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิด ได้แก่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในราชการ หรือตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือ

กฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำความผิดโดยทุจริตตามประมวลกฎหมาย

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิตนำเข้าไป ส่งออกหรือ



ผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือ เจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการค้ามนุษย์ และกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน

11. เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าทุจริตการเลือกตั้ง
12. เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
13. เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
14. เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
15. เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
16. อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
17. เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกา หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่า ร่ำรวยผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
18. ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตาม พรบ.การเลือกตั้งท้องถิ่น โดยพ้นโทษยังไม่ถึง 5 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง
19. เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายมายังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
20. อยู่ระหว่างถูกจำกัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
21. เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และจนมายังไม่ถึง 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง
22. เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดียวกัน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
23. เคยพ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำ หรือจะกระทำให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นโดยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทน หรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกันและยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
24. เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ หรือมติคณะรัฐมนตรีอันเป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงและยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
25. เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะทอดทิ้ง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ หรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยหน้าที่และอำนาจ หรือประพฤติดินฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีตำแหน่ง หรือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแก่ราชการและยังไม่พ้น 5 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันเลือกตั้ง
26. ลักษณะอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

● ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.อบต. และ นายก อบต. ต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีหรือไม่ อย่างไร?

ต้องยื่นหลักฐานแสดงการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นเวลาติดต่อกัน 3 ปี นับถึงปีที่สมัครรับเลือกตั้ง หากเป็นผู้ไม่ได้เสียภาษีเงินได้ ต้องทำหนังสือยืนยันการไม่ได้เสียภาษีพร้อมทั้งสาเหตุแห่งการไม่ได้เสียภาษีไว้ด้วย